

نصرت

فنون و تباغی
مهارت‌های

در ارائه‌ی مفاهیم قرآنی و روایی

جلد اول

سرشناسه: حق شناس، براتعلی، ۱۳۴۰ -

عنوان و نام پدیدآور: فنون و مهارت‌های تبلیغی در ارائه‌ی مفاهیم قرآنی و روایی / براتعلی حق شناس .

مشخصات نشر: اصفهان: مرغ سلیمان، ۱۳۹۲.

شابک: دوره: ۲-۹۰-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸-۱۳۰۰۰۰ ریال: ج. ۱: ۲-۸۷-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸-۱۳۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۳-۸۹-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸-۱۳۰۰۰۰ ریال:

ج. ۲: ۹-۸۸-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸-۱۲۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۶-۸۹-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸-۱۳۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: چاپ دوم

یادداشت: ج. ۲ و ۳ (چاپ دوم: ۱۳۹۲: ۱۳۹۲) (فیبا).

یادداشت: چاپ قبلی: حوزه علمیه اصفهان، مرکز تحقیقات رایانه‌ای، ۱۳۹۰.

یادداشت: برنامه.

موضوع: قرآن - ترانجات

موضوع: اسلام - تبلیغات

رده بندی کنگره: ۲۹۳-۶۹۰-۷۰۶/۱۱/۶۲ BP

رده بندی دیویی: ۱۵۹-۱۱/۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۰۸۱۶

فنون و مهارت‌های تبلیغی در ارائه‌ی مفاهیم قرآنی و روایی

چهارم اول براتعلی حق شناس

ناشر: مرغ سلیمان

مجری تولید: کتابسرای سازه

نوبت چاپ: دوم / اول ناشر

تاریخ چاپ: تابستان ۱۳۹۲

تعداد صفحات / قطع: ۵۱۲ / وزیری

شابک (دوره): ۲-۹۰-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸

شابک (ج ۱): ۲-۸۷-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بهاء: ۱۳۰۰۰۰ ریال

اصفهان - خیابان سروش، خیابان صاحب الزمان (عج)، بنیاد مهدویت و آینده پژوهی

۰۳۱۱ - ۴۴۵۴۹۹۳ - ۰۹۱۳۳۱۰ ۱۶۸۷

حق چاپ محفوظ است

مهدویت کبری فاطمه زهراء سلام الله علیها

باسمه تعالی

یکی از رسالت‌های انبیاء الهی، تبلیغ و رساندن معارف و مفاهیم ناب دینی به اندیشه‌ها و دل‌های انسان‌ها، بهره‌گیری از شیوه‌های مؤثر، علمی و قابل قبول می‌باشد. مبلغین و کارشناسان دین لازم است به پیروی از سیره انبیاء و اولیاء علاوه بر دقت و امانت‌داری در انتقال آموزه‌های دینی و تربیتی، از شیوه‌های نو و مؤثر بویژه برای مخاطبان جوان بهره‌جویند تا بتوانند در رساندن پیام دین موفق باشند.

نکته مهمی که توجه به آن بر مبلغین و متولیان مسائل فرهنگی بسیار حائز اهمیت است، تصحیح و ارتقای کیفی روش‌های تبلیغی و ایجاد تنوع و جذابیت در این روش‌ها برای جذب سلیقه‌های گوناگون به سوی معارف دینی است.

کتابی که با عنوان «فنون و مهارت‌های تبلیغی در اراکه تنزیه قرآنی و روایی» پیش روی شماست، به کوشش حجة السلام حق شناس در سه مجلد تألیف گشته است و نویسنده در این کتاب با دستمایه قرار دادن آیات شریفه قرآن و روایات گهربار اهل بیت (علیهم السلام)، به مبلغین در کسب مهارت تبلیغی و ایجاد تنوع در انتقال مفاهیم دینی کمک شایانی نموده است.

والسلام علی من اتبع الهدی

مسئول انتشارات مرغ سلیمان

مهدی نبلی پور

بخشی از فهرست موضوعات

مقدمه ناشر محترم

مقدمه ریاست محترم سازمان تبلیغات اسلامی

پیش گفتار

اسلام و تشبیهات زیبای آن در کلام امیرالمومنین علیه السلام

بخشی از شاخه های مهم تبلیغ

ویژگیهای این کتاب

فهرست کلی طرحها

فصل اول : طرحهای جذاب رسول گرامی صلی الله علیه و آله

جمع شدن گناهان

حسنات و سیئات و جمع شدن آنها

محاسبه نفس و آیه آن

امام مبین و تفسیر آن و علی علیه السلام

آیات جمع شدن اعمال و حسابرسی آنها

طرحی برای تفسیر آیه ی شریفه ی ۶۷ سوره ی فرقان (تذکیر، تبتذیر و تقنیر)

طرح تصویری در انفاق

- ۲۹ رنده و ایشار
- ۲۹ اژه و همدردی با دیگران
- ۲۹ تیشه و بی تفاوتی
- ۳۱ طرح راه خدا و راه شیطان (طرح آیه‌ی ۱۵۳ سوره‌ی انعام)
- ۳۱ توسل به غیر خدا
- ۳۲ سبیل و معنای آن
- ۳۲ طرح تصویری ، راه شیطان و راه خدا
- ۳۳ طرح پیامبر رآرزو و اجل (امل و اجل)
- ۳۳ طرح تصویری در آرزو و اجل
- ۳۴ طرح امل و اجل و بلا (طرح آیه‌ی ۱۵۵ سوره‌ی بقره)
- ۳۴ دنیا و بلاها و امل و اجل (طرح آیه‌ی ۱۵۵ سوره‌ی بقره)
- ۳۶ طرح تصویری و دنیا و بلاها و اجل (طرح آیه‌ی ۱۵۵ سوره‌ی بقره)
- ۳۷ غنیمت عمر
- ۳۷ مهل ، اجل ، عمل ، امل آیات و احادیث
- ۴۱ طرح شادی و شاد کردن کسی که عصبانی بود
- ۴۲ طرح پیامبر صلی الله علیه و آله برای عاقبت به خیر کردن بک حران و آیه‌ی آن
- ۴۲ دعای در زمان احتضار برای رفع عذاب
- ۴۴ طرح پیامبر صلی الله علیه و آله در روزه حقیقی گرفتن و آیه‌ی آن
- ۴۷ زنا و اجرای حد آن و برخورد پیامبر صلی الله علیه و آله و آیه‌ی آن
- ۴۹-۵۶ طرح احادیث خَاصِفُ الثُّغُل
- ۵۷ تسبیحات اربعه و پاداش آن
- ۵۷ انفاق و صدقه و نزول آیه
- ۵۹ شش خصلت به وسیله تسبیحات اربعه
- ۶۱ دنیا و بی ارزشی آن در طرح حضرت پیامبر و آیه آن
- ۶۳ غدیر و طرح زیبای ولایت علی علیه السلام
- ۷۲ طرح شکرگزاری
- ۷۲ نعمتهای پنجگانه و شکر آنها
- ۷۶ الگوی شکر در قرآن کریم

۷۶	حاجت برآورده کردن در طرح پیامبر صلی الله علیه و آله
۸۰	لواط و اجرای حد
۸۲	واکسن و سرم گناه به وسیله نماز
۸۴	نماز و ده امر آن
۸۹	نماز و کوتاه کردن آن به خاطر گریه بچه
۸۹	قهر طولانی نکردن با فرزند
۹۱	سؤال و جواب در قبر
۹۳-۱۹۲	فصل دوم : طرحهای امامان معصوم علیهم السلام
۹۵-۱۹۲	طرحهای معصومین علیهم السلام در موضوعات مختلف
۹۵	طرح حضرت علی علیه السلام با شستن گناهان با نماز
۹۵	امید بخش ترین آیه و پاک شدن گناهان با نماز
۹۵	عظیمترین آیه
۹۹	أَعْظَمُ آيَةٍ
۱۰۰	أَعْدَلُ آيَةٍ
۱۰۰	أَخْوَفُ آيَةٍ
۱۰۰	أَرْجَى آيَةٍ
۱۰۳	خانه دنیا و آخرت
۱۰۵	معاشرت با همسفر
۱۰۶	زائر خانه خدا شدن و پاداش آن با سه خصلت
۱۰۷	عقل و تقویت آن با ۴۵ سوال
۱۰۷	حسن و حسین علیهما السلام و پاسخ به سوالات حضرت علی علیه السلام
۱۰۷	سؤال و جواب و تقویت عقل
۱۱۵-۱۱۸	طرح تصویری در ۴۱ سوال
۱۱۹	طرح جواب با یک کاغذ و نوشتن دو کلمه در آن
۱۲۱	وجه خدا و آتش (طرح آیه ۱۱۵ سوره ی بقره)

۱۲۲-۱۲۴	طرح جذاب حضرت فاطمه‌ی زهرا سلام الله علیها
۱۲۲	مسابقه در خط نوشتن
۱۲۲	داوری فاطمه زهرا سلام الله علیها در مسابقه حسنین علیهما السلام
۱۲۵-۱۲۹	طرحهای جذاب امام حسن و امام حسین علیهما السلام
۱۲۵	تعلیم احکام
۱۲۶	معرفت و شناخت مردم و طرح بالا بردن آن
۱۳۰	طرح جذاب امام سجاد علیه السلام
۱۳۰	سفر آخرت در شبی سرد
۱۳۱	شرح صدر و آماد شدن برای مرگ
۱۳۳-۱۳۵	طرح جذاب امام باقر علیه السلام
۱۳۳	امام باقر علیه السلام و به سخن در آوردن
۱۳۶-۱۴۲	طرحهای جذاب امام صادق علیه السلام
۱۳۶	ایمان و اسلام و فرق آن دو و آیه آن
۱۳۷	قرآن کریم و آشنا کردن مردم با آن
۱۳۷	دعا و اجابت
۱۳۷	شکر و زیادت
۱۳۷	توکل و کفایت
۱۳۸	نماز و اهمیت آن در طرح امام صادق علیه السلام
۱۴۰	بخشش و قرض دادن و پنج آیه
۱۴۳-۱۴۹	طرحهای جذاب امام کاظم علیه السلام
۱۴۳	شکرگزاری نعمت
۱۴۳	ابراهیم علیه السلام و الگوی شکر
۱۴۴	حقوق برادران دینی و پرداخت آنها
۱۴۴	تقیه و خواستن آن از خدا

۱۴۶	اصلاح ارتباطات و درآمد حلال
۱۴۶	کرایه دادن وسایل خود به ظلمه و آیات آن
۱۴۸	امامت و اثبات آن از طرف امام کاظم علیه السلام
۱۵۰-۱۶۱	طرحهای جذاب امام رضا علیه السلام
۱۵۰	اتفاق و حفظ عزت
۱۵۱	در راه ماندگان و آیات آن
۱۵۳	شیعه‌گری و ادعا در آن
۱۵۳	محبت و اطاعت از اهل بیت عصمت و طهارت
۱۵۳	دروغ و ادعای شیعه‌گری
۱۵۳	واجبات و کوتاهی در آن و ادعای شیعه‌گری
۱۵۶	محبت اهل بیت (همراه با اطاعت از آنها) و فضیلت آن
۱۵۹	طرح سه کاغذ و آیات آن
۱۵۹	نامه اعمال و طرح سه کاغذ و آیات آن
۱۶۲-۱۶۹	طرح جذاب امام جعفر علیه السلام
۱۶۲	ناتوان کردن دشمن
۱۷۱-۱۷۰	طرح جذاب امام هادی علیه السلام
۱۷۰	دلنداری دادن به شخص گرفتار و شکرگزاران
۱۷۰	گرفتاری اشخاص و دلنداری دادن به آنها
۱۷۲-۱۸۶	طرحهای جذاب امام حسن عسکری علیه السلام
۱۷۲	سؤال کردن با روشی بسیار زیبا
۱۷۳	طرح حسن عسکری علیه السلام در محبت و اطاعت اهل بیت و ادعای شیعه‌گری
۱۷۲-۱۸۶	استشهاد امام عسکری علیه السلام به کلمات معصومین در ادعای شیعه‌گری
۱۸۶-۱۹۰	طرح جذاب امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف
۱۸۶	دعای برای واجبات و محرمات

۱۸۶-۱۸۷	دعا برای اعضاء و جوارح
۱۸۷-۱۹۰	دعا برای گروه‌های مختلف
۱۸۹	صلوات بر پیامبر گرامی و اهل بیت عصمت علیهم السلام

فصل سوم: طرح اطلاق و تقیید

۱۹۵	توضیح طرح اطلاق و تقیید
۱۹۶	علم و اطلاق آن نسبت به حیثیت های مختلف
۱۹۸	مطلق و مقید و راه‌های پیدا کردن آن در روایات
۱۹۹	مطلق و مقید و گستره‌ی آن
۲۰۵	هفت چیز بدون استثناء
۲۰۷	قید هفت طایفه از اخبار
۲۰۸-۲۱۲	استغفار و قیدها و طرح تصویری از
۲۱۲	طرح تصویری مقیدات استغفار
۲۱۳-۲۱۶	توفیق و قیده‌های آن
۲۱۶	چهار کتمان
۲۱۸	قید کتمان حاجت ها و گرفتاریها
۲۱۸	گرفتاریها و سختیهای زندگی و چهار نتیجه در گفتن آنها
۲۲۰	زکات علم و دانش
۲۲۰	قیدهای زکات علم
۲۲۰	علم و راه آن
۲۲۱	طرح تصویری مراحل نشر علم
۲۲۱	نشر علم و طرح تصویری مراحل آن
۲۲۲	نزول تدریجی و تفریق قرآن و حکمت آن
۲۲۳	قرآن و اخذ کتاب به قوت

۲۴۷-۲۲۵

فصل چهارم : طرح صنعت تضاد

۲۲۷

توضیح طرح صنعت تضاد

۲۲۹

جدول صنعت تضاد و آسان شدن انجام واجبات و ترک محرمات

۲۲۹

واجبات و ترک محرمات و آسان شدن آنها

۲۳۰

تقوا و معنای آن در سوره لیل

۲۳۱

سخت شدن انجام واجبات و ترک محرمات

۲۳۶ و ۲۳۲

قطع رحم و صلوات الهی در قرآن

۲۳۲

جدول صنعت تضاد در آیات قطع رحم و صلوات و نتایج آن

۲۳۴

پیوندهای الهی و قطع آنها و آثار آن

۲۳۸

جدول مؤمنان و منافقان صفات آنها

۲۳۸

جدول مؤمنان و منافقان صفات آنها و نتایج مهم آن

۲۴۲

صنعت تضاد در سوره لقمان

۳۱۱-۲۴۹

فصل پنجم : طرح جدول در آیات قرآن کریم

۲۵۱

طرح جدول و توضیح آن

۲۵۱

جدول و اقسام آن

۲۵۳

جدول تفسیری فاذکرونی اذکرکم و نکات مهم آن

۲۵۳

ذکر و یاد خدا و نکات مهم آن

۲۵۴

ذکر و معنای حقیقی آن

۲۷۰-۲۵۸

جدول روش های یاد بنده از خداوند و یاد خداوند از بنده

۲۷۴-۲۷۱

جدول آثار دوری از خداوند

۲۷۶-۲۷۵

جدول مقایسه ای آیات اول تا پنجم دو سوره بقره و لقمان

۲۸۰-۲۷۹

جدول مقایسه ای صفات مؤمنان و افراد شایسته در دو سوره

۳۰۱-۲۸۵

جدول متقاطع در فضایل حضرت زهرا سلام الله علیها

۳۰۲

جدول برنامه تبلیغی رسول اعظم صلی الله علیه و آله

۳۱۱-۳۰۵

جدول موضوعی با داشتن رمز

۳۱۱-۳۰۵

جدول توکل

۳۸۴-۳۱۳

فصل ششم: طرح تقارن در آیات قرآن کریم و روایات

۳۱۵

توضیح طرح تقارن

۳۱۶

نماز و زکات و تقارن آن در روایات

۳۱۷

صبر و نجات دهنده

۳۱۸

نماز و زکات و جایگاه آن دو در دین

۳۱۸

دین و نماز و زکات

۳۱۸

درخت ثابت بین

۳۱۹

نماز و زکات تقارن در قرآن کریم

۳۱۹

طرح تصویری تقارن قرآنی

۳۱۹

تقارن قرآنی و بازده سرمدی آن در طرح تصویری

۳۲۴

آسیب شناسی در ترک شعر الدین

۳۲۴

آثار عاق والدین

۳۲۵

والدین و کاملترین مصداق آن

۳۲۵

سه لعن الهی در سه جمله‌ی عجیب

۳۲۹

صله‌ی ارحام و تقوا در روایات

۳۳۰

جامعه و ساختن زیر بنای آن و نام ارحام بعد از نام خدا

۳۳۱

ربوبیت الهی و ناس و مجتمع بشری

۳۳۲

تقوا و صله رحم در آیات

۳۳۵

شش چیز از خدا و شش چیز از بنده خدا

۳۳۷

قرائت و دعا و وجه برتری دعا

۳۳۸

دعا و اهمیت و آثار آن

۳۳۸

آثار دعا

۳۳۹

دعا بدون اجابت برای شش نفر

۳۴۲

توبه و تقارنش با قبولی توبه تقارن

۳۴۷

توکل و تقارنش با کفایت الهی

۳۴۷

آثار توکل

۳۵۲

صبر و تقارنش با تقوا در روایات

۳۵۲

صبر و تقوا در آیات

۳۵۵	نعمتهای مادی و تقارنش با معنویت در روایات
۳۶۵	دنیا پرستی و غفلت در روایات
۳۶۹	ایمان و تقارنش با عمل صالح
۳۷۷-۳۸۴	آموزش و پرورش

۳۸۵-۴۱۹	فصل هفتم: طرح تشابه مثانی در آیات قرآن کریم
۳۸۷	توضیح تشابه مثانی
۳۸۹	تشابه مثانی در کلی قرآن کریم
۳۹۰	حضرت علی علیه السلام و کمک گرفتن از نماز
۳۹۴	طرح تصویری صبر
۳۹۵	تشابه مثانی در سوره تین
۴۰۰	تشابه مثانی و نتیجه آن
۴۰۱	تشابه مثانی در یک موضوع
۴۱۸	نماز و فرمان خانواده به نماز

۴۲۱-۴۹۵	فصل هشتم طرح معماهای جذاب در آیات
۴۲۳	توضیح طرح معما
۴۲۳	درسهای تربیتی در سوره ی حمد
۴۲۵	چهار نوع عهد
۴۲۶	حیاتهای پنج گانه در آیات
۴۲۸-۴۳۱	روش های برخورد با مخالفان در آیات
۴۳۲-۴۳۵	ممنوع بودن ضرر در اسلام در آیات
۴۳۵	برندهای دنیا و آخرت
۴۳۶	سوره ای که اولش حمد و وسطش اخلاص و آخرش دعا
۴۳۶	امید بیشتر در ناامیدی
۴۳۷-۴۴۰	گریه و انواع آن در قرآن کریم
۴۴۰-۴۴۳	پاکدامنی یوسف صدیق با هفت شاهد
۴۴۳	ذکر خداوند و ترس و اطمینان
۴۴۶	یزید ملعون و آیه آن و امام سجاد علیه السلام و آیه آن

۴۵۰	تجارت بزرگ و نزول آیه
۴۵۳	تفسیر یک آیه با یک قالب یخ
۴۵۵	تفسیر دو آیه با دو سنگ
۴۵۵	سنگ و تفسیر دو آیه
۴۶۱	تفسیر یک آیه با سه مشت ریگ
۴۶۲	تفسیر یک آیه با دو سجده
۴۶۳	سوره و نام سوره در خود سوره
۴۶۳	محاسبه ریاض با یک آیه شریفه
۴۶۵	گزینش صحیح آیه در کده داستان
۴۶۶-۴۶۷	بازگشت دوازده عمل به خدا، انسان و آیات آن
۴۷۶	صبح کردم به شر و بدی
۴۷۸	ساخت یک داروی شفابخش با آیه
۴۸۱	یک آیه و دو امان
۴۸۳	زینت دهنده هشت چیز از طرف خدا یا ملائکه
۴۸۷	انسان هلوع جزوع و منوع با انسان احسن تقویم
۴۸۹-۴۹۳	نجوا و هفت ویژگی متضاد
۴۹۵	مومن آینه مومن و معنای آن

پایان هستی کلید سعادت همه انسانها و منشأ تمدن اسلامی در هر عصر و زمان و پشتوانه مدیریت جهان در تحقق توحید و اجرای عدالت به دست با کفایت حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه است. این میراث گران سنگ در زمان غیبت در اختیار نواب آن حضرت و فقهای جامع الشرایط و طلایه داران و سنگرداران خطابه و منبر و مرزبانان عرصه اعتقاد و اخلاق و رفتار جامعه و بالاخره مبلغان راستین و نگهبانان دین در قلمرو تبلیغ در بیان و بنا بر مبلغان راستین است. بی گمان مهمترین محک ارزیابی و ترازوی سنجش در میزان موفقیت یا شکست هر توانا و یک نویسنده واقعی اسلامی کمیت و کیفیت بهره‌گیری او از دریای بی کران قرآن و اقیانوس موج روایات معصومین است که نمادی از احیای مکتب امامان و راه و سیره آن بزرگواران است که خودشان فرمودند: **رحم الله من احیا امرنا خداوند رحمت کند کسی را که امر ما را زنده کند و باز فرمودند:**

«لوعلموا الناس محاسن کلامنا لاتبعونا» اگر مردم نیایند، های سخن ما را می دانستند حتماً از ما پیروی می کردند. این جایگاه رفیع و شامخ تبلیغ و اطلاع رسانی دینی که حرکتی پیامبر گونه است آنگاه در قله رفعت تاثیرگذاری کارساز است که در خنجره و قلم عالمان با عمل و زاهد به جامعه منتقل شود ضریب این تاثیرگذاری در ارتباطی به مرحله کمال می‌رسد که از همه شیوه های مدرن و مهارت‌های فنی در امر تبلیغ استفاده علمی و کارشناسی شود و با ذوق و سلیقه مناسب برای قشرهای گوناگون به ویژه نسل جوان استفاده شود در این زمان که دشمنان از همه امکانات رسانه ای و ثروتهای نامشروع و عناصر فاسد و به کارگیری همه فنون و مهارتها در بمباران تهمت ها و جنگ نرم و ایجاد فضای نامطلوب علیه مقدسات استفاده می کنند تنها راه برون رفت از این حوادث و بیمه

شدن در برابر چنین امواج و طوفانها مجهز شدن به انواع وسایل و شیوه ها و مهارت‌های تبلیغی است که بحمد الله گامهای موثری در حوزه ها برداشته شده است. تجربه فراوان اندیشمندان حوزه دین بیانگر این واقعیت است که چهره های فاضل روحانی بیشترین تاثیر گذاری را در تحکیم عقاید و بهبود روابط اخلاقی و سامان بخشی به رفتارها و هنجارهای اجتماعی دارند و بدنه اصلی این نهضت مقدس و مدیریت کلان در سطح رهبری معظم و سطوح مختلف مدیریتی و تبلیغی را روحانیت بزرگوار شیعه داشته و دارند. کوتاه سخن آنکه بحمد الله در دامن برکت نظام و حوزه های علمیه چهره های نامدار و با شخصیت از متن حوزه برخاسته و در این میان برادر عزیز و فاضل، مبتکر و خوش فکر و دلسوز جناب حجت الاسلام و المرآة این دکتر حق شناس از کسانی است که خدمات شایسته ای را در امر تبلیغ قشرهای مختلف و سی کار سازی از مبلغین داشته و با داشتن تجارب فراوان و سلیقه و قریحه خدادادی خلاقیته و ابتکاری را در بستر طبیعی قرآن و روایات داشته اند که این نوع حرکت جذاب و متنوع از یک سو با ترقیات و خواسته های مشروع جوانان سازگار است و از سوی دیگر نمونه ای از کلیدها و اسباب ارتباط به موقع و سریع اقشار مردم به ویژه روحانیت برای انس و بهره گیری از قرآن و احادیث است. نمونه ای از آن کتابی است که در پیش روی شماست و از بهترین آثار آقای حق شناس است که با روشهای نوین تبلیغی و استفاده بهینه از قرآن و روایات با سبک کاملاً ابتکاری ارائه شده است. در این کتاب با بهره گیری از ۲۲۶۶ آیه از آیات و ۶۴۰ حدیث از روایات معصومین در ۳۰۰۰ موضوع، طالبین را سر سفره با برکت وحی و عترت طاهره مهمان نموده اند که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: القرآن مآدبه الله فطعموا مآدبه ما أستطعتم. قرآن سفره

لذیذ الهی است پس هر آنچه در توان دارید از این موهبت و هدیه الهی استفاده نمائید. اینجانب با مراجعه به بخشهای مختلف این اثر جذابیت، مهارت، ذوق سرشار را در آن اثر مشاهده نمودم.

لذا برای ارج نهادن به این مجموعه ارزشمند به همه اندیشمندان حوزه و دانشگاه به ویژه مبلغان روحانی توصیه و تأکید می شود از این شیوه ها حداکثر استفاده انجام گیرد و حاصل بازآورد و نتیجه آن را معیار و الگوی برازندگی این اثر تحقیقی قرار دهند. توفیق مضاعف مؤلف عزیز را در اعلای کلمه الله و مرزبانی از مبانی تشیع و حفاظت نظری و عملی از قرآن و عترت در گاه حضرت حق خواستارم.

والسلام علیکم و رحمة الله

سید حسین بهشتی نژاد

بسم الله الرحمن الرحيم

پیش گفتار

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي شَرَعَ الْإِسْلَامَ فَسَهَّلَ شَرَائِعَهُ لِمَنْ وَرَدَهُ

ستایش خداوندی را سزااست که راه اسلام را گشود و راه نوشیدن آب زلالش را بر تشنگان

آسان فرمود

وَأَعَزَّ أَرْكَانَهُ عَلَى مَنْ غَالَبَهُ فَجَعَلَهُ أَمْنًا لِمَنْ عَلَيْهِ وَبِئْسَ أَمْنًا لِمَنْ دَخَلَهُ

ستون‌های اسلام را در برابر ستیزه جویان استوار کرد و آن را پناهگاه امنی برای پناه

برندگان و مایه آرامش برای وارد شوندگان قرار داد

وَبُرْهَانًا لِمَنْ تَكَلَّمَ بِهِ

اسلام، حجت و برهان برای گویندگان

وَشَاهِدًا لِمَنْ خَاصَمَ عَنْهُ

و گواه روشن برای دفاع کنندگان

وَنُورًا لِمَنْ اسْتَضَاءَ بِهِ

و نور هدایتگر برای روشنی خواهان

وَفَهْمًا لِمَنْ عَقَلَ

و مایه فهمیدن برای خردمندان

وَلُبًّا لِمَنْ تَدَبَّرَ

و عقل و درک برای تدبیر کنندگان

و آيَةً لِمَنْ تَوَسَّمَ

و نشانه گویا برای جویندگان حق

وَبَصِيرَةً لِّمَنۢ عَنِمَ

و روشن بینی برای صاحبان عزم و اراده

وَعِبْرَةً لِّمَنۢ اتَّعَطَّ

پندپذیری برای عبرت گیرندگان

وَنَجَاةً لِّمَنۢ اتَّقَىٰ

عامل نجات و رستگاری برای تصدیق کنندگان

وَوَقْفَةً لِّمَنۢ تَوَكَّلَ

راحت و آسایش توکل کنندگان

وَرَاحَةً لِّمَنۢ فَوَّضَ

و آرامش دهنده‌ی تکیه کنندگان

وَجَنَّةً لِّمَنۢ صَبَرَ

و سپری نگهدارنده برای شکیبایان است

فَهُوَ أَبْلَجُ الْمَنَاهِجِ وَأَوْضَحُ الْوَلَائِحِ

اسلام روشن‌ترین راه‌هاست، جاده‌هایش درخشان

مُشْرِفُ الْمَنَارِ مُشْرِقُ الْجَوَادِ

نشانه‌های آن در بلندترین جایگاه

مُضِيُّ الْمَصَابِيحِ كَرِيمُ الْمُضْمَارِ

چراغ‌هایش پر فروغ و سوزان، میدان مسابقه‌ی آن پاکیزه برای پاکیان

رَفِيعُ الْغَايَةِ جَامِعُ الْحُلِيِّ

سرانجام مسابقه‌های آن روشن و بی پایان

مُتَنَافِسُ السَّبَقَةِ شَرِيفُ الْفَرَسَانِ

مسابقه دهندگان آن پیشی گیرنده و چابک سوارانند.

التَّصَدِيقُ مِنْهَا جُهْدُ

برنامه این مسابقه، تصدیق کردن به حق

وَالصَّالِحَاتُ مَنَازِلُهُ

راهنمایان آن، اعمالِ صالحه

وَالْمَوْتُ غَايَتُهُ

پایان آن، مرگ،

وَالدُّنْيَا مِضْمَارُهُ

میدان مسابقه، دنیا

وَالْقِيَامَةُ حَلَبَتُهُ

مرکز گرد آمدن مسابقه دهندگان، قیامت

وَالْجَنَّةُ سُبُقَتُهُ

و جایزه آن بهشت است.^۱

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَّمَ بِحَوْلِهِ

و سپاس خدایی را که برتر است به قدرت

وَدَنَا بِطَوْلِهِ مَانِعِ كُلِّ غَنِيمَةٍ وَفَضْلِ وَكَاشِفِ كُلِّ عَظِيمَةٍ وَأَنْزِلِ

۱- نهج البلاغه، ص: ۱۵۳، دین الإسلام

أمالی المفید، ص: ۲۷۵، المجلس الثالث و الثلاثون

و نزدیک است از جهت عطا و نعمت، بخشنده‌ی غنیمت فزون از حاجت و زداینده‌ی هر بلا و نکت.

أَحْمَدُهُ عَلَى عَوَاطِفِ كَرَمِهِ

او را سپاس گویم که بخششهای او از روی مهربانی است

وَسَوَائِغِ نِعَمِهِ

و نعمتهای او را گیر و همگانی

وَأُمِّنْ بِهِ أَوْلاً بَادِيَاً

بدو ایمان دارم چه، از هر چیز پیش است و هستی او به خویش است

وَأَسْتَهْدِيهِ قَرِيبَاً هَادِيَاً

و از او راه می‌جویم که نزدیک است و هب

وَأَسْتَعِينُهُ قَاهِرَاً قَادِرَاً

و از او یاری می‌خواهم که تواناست و چیره‌گر

وَأَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ كَافِيَاً نَاصِرَاً

و بر او تکیه می‌کنم که بسنده است و یاور

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَرْسَلَهُ لِإِقْدَامِهِ عَلَى إِهْمَاءِ عُذْرِهِ وَ

تَقْدِيمِ نَذْرِهِ

و گواهی می‌دهم که محمد صلی الله علیه و آله و سلم، بنده و فرستاده‌ی اوست. او را

فرستاد برای روان ساختن فرمان و بستن راه عذر- بر مردمان- و بیم دادن از کیفر آن جهان.^۱

انسان گوهر پاکی دارد که از سوی خداوند فیض بخش به او ارزانی شده است. روی این اصل، تربیتی اصیل دارد و منبع فیض و برکات برای خود و دیگران است.

از این رو باید با صبر و تلاش - که کلید همه‌ی گشایشهاست - و به وسیله‌ی فنون و مهارتها و قالبهای تبلیغی مؤثر، انسان به سرحد کمال انسانی برسد و باید با همت مضاعف و کار مضاعف که سرانجام، طالب را به رسیدن به آرزوهایی که دارد موفق می‌سازد؛ و با توکل به آن که هال امید موفقیت را در سینه رشد می‌دهد، به مفاهیم بلند قرآن و کتاب و سنت برسد.

بخشی از شاخه‌های مهم تنایخ :

این مجموعه و آثار، بخش از طرحی متنوعی است که دارای فنون و مهارتهای تبلیغی و تعلیمی در ارائه مفاهیم آیات و روایات است و با پیام صبر و تلاش بی وقفه و امید به خداوند تدوین و تألیف شده است.

بر اساس آیه‌ی ۱۰۸ سوره‌ی یوسف تبلیغ باید با بصیرت کامل انجام شود. خداوند می‌فرماید:

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي ...

بگو: این راه من است که من و هر کس که پیرو من است با بصیرت و تدبیر به سوی خدا دعوت می‌کنیم.

یکی از شاخه‌های بصیرت در تبلیغ به کار گرفتن فنون و مهارتهای مهم تبلیغی است که طرحهای آن را در این مجموعه مشاهده می‌کنید.

و بر اساس آیه‌ی ۳۳ سوره‌ی فصلت تبلیغ دین، بهترین سخن است:

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

و چه کسی خوش‌گفتارتر است از آن کس که به سوی خدا دعوت کند و عمل شایسته به جا آورد و (از عمق دل) بگوید همانا من از تسلیم‌شدگانم.

و چه نیکوست که بهترین سخن از بهترین سخنگو باشد.

بر اساس آیه ۱۲۵ سوره‌ی نحل تبلیغ باید شیوه و روش و مهارت داشته باشد، آن‌جا که خداوند در این آیه برای موعظه و جدال، کلمه‌ی «حسن» و «احسن» را آورده است. چون موعظه می‌کند: ست با شیوه‌ی خوب یا شیوه‌ی بد باشد. پس باید هم محتوا نیکو باشد و هم شیوه و بیان.

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ ۖ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ ۚ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

(مردم را) به سوی راه پروردگار با منطق حکیمانه و ادله‌ی قانع‌کننده و با پندی نیک و بیداری‌بخش و عبرت‌آموز دعوت کن. با آنان (مخالفان) به نیکوترین وجه مواجهه و مجادله نما.

تبلیغ هنگامی موفق است که مبلغ با زبان قوم سخن گوید.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ ۚ

و ما هیچ رسولی را جز به زبان قومش نفرستادیم (هر چند شعاع نور بر اهل زبان‌های دیگر گسترده باشد) تا (حقایق را) برای آنان بیان کند.

امروزه با وجود فناوری‌های نوین و نرم‌افزارهای بسیار، لازم است مبلغ دین مفاهیم دینی و قرآنی و روایی را با فنون و مهارت‌های متعدد به جامعه ارائه دهد.

ویژگیهای این کتاب :

(۱) بیشتر مخاطبان این مجموعه علما و فضلا، دانش پژوهان، دانشجویان، مبلغان و طلاب علوم دینی هستند و هدف آن است که بتوانند با این نمونه طرحها، آحاد مردم، دانش آموزان و فرزندان پاک نهاد را به سوی قرآن و عترت جذب کنند.

(۲) بسیاری از موضوعات و مطالب این کتاب عمومی است و برای عموم مردم قابل استفاده است.

(۳) همه طرحهایی که این گنجینه می بینید برگرفته از آیات و روایات است و ضرورت این طرحها تمامش مشخص می شود که می بینیم آیات و روایات لبریز از این فنون و مهارتهاست و مجمعی سیره ی عملی رسول اعظم خاتم الانبیاء صلی الله علیه و آله وسلم و امامان معصوم علیهم السلام این بوده است که با مهارتها و فنون خاص، مفاهیم دینی و علمی و عملی را به مردم می آموختند. بخشی از این سیره را در فصل اول و دوم کتاب بیان می کنیم.

(۴) با این که این کتاب حجیم است، ولی مطالب و طرحهای بسیار کوتاه آتی و روایی دارد که هر کس می تواند آنها را گزینش کند و در جایگاههای مختلف مثل صحبتهای کوتاه بعد از نمازها در مساجد و یا مراکز فرهنگی دیگر بیان کند.

(۵) ملاک در فصل بندی این کتاب موضوعات نیست، یعنی هر فصل مختص به یک موضوع نمی باشد، بلکه ملاک و مبنای هر فصلی طرحی خاص از طرحهای قرآنی و

روایی است. چون هدف ما این بوده که مبلغان و مخاطبان با مطالعه هر فصلی به طرح آن فصل واقف شوند تا نمونه‌های دیگری از آن طرح را خود طراحی کنند.

(۶) چنان که گفته شد ملاک هر فصل طرح است نه موضوع خاص. از این رو برای این که موضوعات در کنار هم قرار گیرند، یک فهرست الفبایی نیز تنظیم کردیم که مخاطبان بتوانند با توجه به موضوعات دلخواه خود بیشترین استفاده را از مطالب این کتاب ببرند.

(۷) معمولاً متن آیات و روایات ذکر شده و به ترجمه تنها اکتفا نشده است تا از اصل گنجینه‌ی پرارزش کلمات گریز الهی و ولایی محروم نباشیم و نیز زمینه‌ی تفکر بیشتر و بهره‌ی افزون‌تر برای مخاطبان و به ویژه اهل منبر فراهم شود.

(۸) بیشتر این طرح‌ها، هم با روش کلاس‌داری و هم با روش منبر قابل اجراست، چون مؤلف طرح‌ها را هم در روش کلاس‌داری اجرا کرده و هم در روش منبر و باعث جذب بیشتر مردم به آیات و روایات گردیده است. البته این طرح‌ها در هر دو روش احتیاج به سلیقه و ابتکار دارد.

(۹) بخشی از این طرح‌ها در چند مرکز آموزشی اجرا و تدریس شده و مورد استقبال قرار گرفته است؛ از جمله:

- تدریس در جمع مبلغین تحت پوشش اداره کل تبلیغات اسلامی استان اصفهان (برادران و خواهران) در سالهای ۷۵ تا ۸۸. زیر نظر ریاست محترم آن نهاد مقدس حضرت حجت الاسلام والمسلمین حاج سید حسین بهشتی نژاد حفظه الله

- طرح «خطیب» در جمع علما و فضلا در سال ۸۸ به همت معاونت فرهنگی تبلیغی مرکز مدیریت حوزه علمی اصفهان، واحد فرهنگ تبلیغ و آموزشهای کاربردی .
- در سال ۸۹ در بین علما و فضلاء تحت پوشش دفتر امور فضلاء حوزه علمی اصفهان، زیر نظر ریاست محترم آن نهاد مقدس حضرت حجت الاسلام والمسلمین عبدالامیر خطاط حفظه الله .

- در گره های تخصصی مرکز آموزشهای تخصصی حوزه علمی اصفهان در مقطع سطح ۱ در سال ۸۵ .

- در بین طلاب علوم دینی حوزه علمی صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در منطقه ی خمینی شهر بشارگرد زیر نظر حجج اسلام و اساتید محترم آقایان مهدوی و مؤمنی و اسماعیلی حفظهم الله در سالهای متمادی .
- در میان عموم مردم در کلاسها و منبرها در سالهای متمادی .

(۱۰) ترجمه ی آیات قرآن کریم برگرفته از ترجمه ی آیات الله مشکینی رحمه الله علیه است؛ چرا که موجزی از تفسیر در بین ترجمه آمده که دارای صدها نکته ی ادبی، تاریخی، اعتقادی، فقهی، اخلاقی و تمثیلی است؛ البته به گونه ای که نتوان ترجمه تغییر نیافته است. و نیز بعضی از منابع حدیثی که در سی دی جامع الالبیر و گنجینه روایات نور ترجمه داشته اند همراه با تغییرات و ویراستاری از ترجمه آنها استفاده شده است؛ گامهای مفید و استوار مترجمین در احادیث مشکور باد .

(۱۱) معمولاً اگر حدیثی در منابع مختلف ذکر شده باشد، بعضی از آن منابع را آورده ایم تا مراجعه به منبع مورد نظر و موجود برای خوانندگان محترم آسان باشد.

(۱۲) برای بعضی از روایات و آیات طرح‌های تصویری نیز آماده شده است که هر کدام از آنها را مبلغین و فعالان کانون‌های فرهنگی می‌توانند به عنوان مسابقه تکثیر کنند. همین‌طور طرح‌ها و جدول‌های دیگر را نیز می‌توانند تکثیر و پخش نمایند.

(۱۳) به کارگیری عنصر طرح در قالب‌های جذاب و بر پایه‌ی مفاهیم الهی و ولایی از ویژگی‌های کم‌نظیر این مجموعه است که شبیه‌سازی آن از سوی مبلغین معزز به خواست خدا می‌تواند تأثیر بسزایی بر مخاطب کنجکاو، تنوع طلب و گاه کم‌حوصله، بگذارد.

(۱۴) انواع تلفیق‌های متجانس آیات و روایات و یا احیاناً ارائه‌ی متون‌های منظم در تضاد و آژیه‌های ارزشی و ضد ارزشی، به‌عنوان اساس این انواع شبکه‌های ارتباطی بین آیات و روایات از طریق جدول و طرح‌های گوناگون دیگر و کاربردی کردن آنها در عرصه تبلیغ برای مبلغان دین و کانون‌های فرهنگی و آموزشی و پرورش و صدا و سیما و امکان اجرای مسابقات گوناگون در اکثر طرح‌ها از برجستگی‌های این کتاب است.

(۱۵) این مجموعه که برگرفته از ۲۲۶۶ آیه و ۶۴۰ حدیث است، تشکین حقیقت را با ۳۰۰۰ موضوع به فیض جرعه‌ای از جام فضیلت و درستی می‌رساند. و عمق اندیشه‌ها را رصد می‌کند؛ و انسان را در جستجوی اعتلاء و ارزش‌های واقعی زندگی قرار می‌دهد.

ناگفته نماند که ۶۴۰ حدیث به خاطر تنوع موضوعات و طولانی بودن بعضی از آنها به بیش از ۳۰۰۰ حدیث تقطیع می‌شود.

فهرست کلی طرحها :

فهرست بخشی از نمونه طرحها و فنون و مهارت‌های تبلیغی در ارائه‌ی مفاهیم آیات و روایات و معارف دینی که از دل قرآن و روایات استخراج شده و در این مجموعه مشاهده می‌فرمایید، عبارت است از:

فصل اول : طرحهای جذاب عملی و علمی پیامبر گرامی صلی‌الله‌علیه‌وآله

فصل دوم : طرحهای جذاب عملی و علمی امامان معصوم علیهم‌السلام در بیان معارف دین در بین روایات

فصل سوم : طرح اطلاق و تقید در آیات و روایات

فصل چهارم : طرح تضاد در آیات کل قرآن و در سوره‌ها و در موضوعات خاص قرآنی و در روایات

فصل پنجم : طرح جدول در آیات و روایات

فصل ششم : طرح تقارن در آیات و روایات

فصل هفتم : طرح تشابه مثانی در سوره‌های قرآن کریم و در کل قرآن و موضوعات خاص قرآنی

فصل هشتم : طرح معماهای مهم و آموزنده در آیات (و معماهای مطرح سؤال)

فصل نهم : طرح معماهای مهم و آموزنده در روایات (و متفاوت با طرح سؤال)

فصل دهم : طرح دسته‌بندی در روایات (آماده و غیر آماده)

فصل یازدهم : طرح خصال عددی در قرآن کریم و روایات

فصل دوازدهم : طرح همانند سازی بین حدیث و قرآن کریم

فصل سیزدهم : طرح یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا با دو روش

فصل چهاردهم : طرح کلمات در آیات و روایات

فصل پانزدهم : طرح موضوع مرکب با رعایت سخن پیوندی در آیات و روایات

فصل شانزدهم : طرح پاداش سوره‌ها

البته تعداد این طرحها بیشتر است و طراحی آن ادامه دارد.

این بخشی از طرح‌های متنوع قالب‌های تبلیغی است و طرح‌های دیگر از قبیل طرح مسابقه در آیات و روایات، طرح آیات و روایات تصویری، طرح الگوهای قرآنی که خود قرآن بیان کرده است، طرح مکالمه با قرآن کریم، طرح تمثیل در آیات و روایات، طرح سؤال به گونه‌های مختلف و جالب، طرح عدد و ریاضی در آیات و روایات، طرح قسم در آیات قرآن کریم، طرح مقدمه‌ی مصیبت معصومین علیهم‌السلام و طرح‌های دیگر که نقش مهمی در ارائه و فهماندن مفاهیم آیات و روایات دارد.

ان شاء الله در سال آینده فرصتی دیگر این طرح‌ها را با توفیق الهی تبیین خواهیم کرد و در آینده و پس از چاپ این مجموعه، همه‌ی طرح‌های فوق هر کدام در مجلدی مستقل با نمونه‌های جدید منتشر خواهد شد. البته طرح‌هایی که در این مجموعه آمده است، دیگر در آن مجلدات نمی‌آید.

در پایان لازم است از حضرت حجت الاسلام والمسلمین حاج سید حسین بهشتی نژاد - حفظه الله - ریاست محترم و مدیر کل سازمان تبلیغات اسلامی استان اصفهان تشکر کنم که با دلگرمی‌ها و پشتیبانی‌های فراوان و کارساز این کتاب را برای رسیدن به هدف و مطلوب خود یاری نمودند.

و نیز لازم است از تلاش و جد و جهد حضرت حجت الاسلام والمسلمین حاج سید احمد سجادی مدیر عامل محترم مرکز تحقیقات رایانه‌ای حوزه علمیه اصفهان که با حسن و ملاحظت‌ها ما را در چاپ و نشر این کتاب یاری کردند تشکر و سپاسگزاری کنم. و از درگاه حضرت چاره ساز خواهیم که درهای رحمتش را بر ایشان بگشاید.

همچنین لازم است از برادر ارجمند محقق و پژوهشگر، جناب آقای مهدی ساغری زاده سپاسگزاری کنم که با دقت فراوان، زحمت و مشقت ویراستاری این مجموعه را عهده‌دار

شد و چنان که گل‌های باغ و بوستان از وجود علف‌های هرز در کنار خود احساس ناامنی و ناآرامی می‌کنند، این مجموعه را به شایستگی از این عیب پاک نمود.

و نیز لازم است از فرزندانم، طلبه پر تلاش جناب آقای محمد حسین که زحمت فراوان صفحه آرایی این مجموعه را با پیام صبر و استقامت عهده دار شدند، تشکر کنم.

امیدوارم خداوند این حقیر را در این عمل مقدس و ادامه‌ی طرح‌های نو موفق گرداند. از علما، فضلا، اعلام و دانش پژوهان تقاضا دارم با پیشنهادها و انتقادات سازنده و کارساز خود، این حقیر را در این امر خطیر یاری فرمایند.

بر اعلیٰ حق شناس

اصفهان، حرم الحرام ۱۴۳۲ هجری قمری، آذر ماه ۱۳۸۹

(سال است مضاعف و کار مضاعف)